Over Europese regelgeving en een Europees stelsel van arbeidsverhoudingen

Willem de Nijs, Ad Nagelkerke en Wil Martens*

Samenvatting
In dit artikel wordt onderzocht hoe twee vormen van Europese regelgeving worden vormgegeven in drie nationale systemen van arbeidsverhoudingen. Het betreft de Europese Richtlijn Europese Ondernemingsraden en de Aanbeveling Financiële Participatie. De geselecteerde landen zijn Frankrijk, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk die alle drie bekend staan om hun zeer onderscheiden vormgeving van arbeidsverhoudingen. De analyse toont aan dat deze landen de Europese regelgeving implementeren op een wijze die zeer nauw aansluit bij de specifi eke kenmerken van hun stelsels van arbeidsverhoudingen. In die zin is er sprake van een grote mate van nationale diversiteit in regelgeving op dit gebied. Dit zou er op er kunnen wijzen dat deze regelgeving geen bijdrage levert aan de ontwikkeling van een stelsel van arbeidsverhoudingen op Europees niveau. Uiteindelijk wordt beargumenteerd dat het “open-ended” karakter van de beide vormen van Europese regelgeving de mogelijkheid van de ontwikkeling van een stelsel van arbeidsverhoudingen op Europees niveau niet in de weg staat en dat er ook momenteel al, met name in de praktijk van de overeenkomsten van Europese ondernemingsraden, bepaalde convergerende ontwikkelingen zijn waar te nemen.

Abstract
This contribution analyses the implementation of two forms of European regulation in three different national systems of industrial relations. The European rules under study are the European Directive on European Works Councils and the Recommendation with respect to financial participation. The countries we have selected for this study are France, Germany and the United Kingdom because of their specific and distinct system of industrial relations. Our analysis provides evidence for a close relationship between the way the two European rules are implemented in the selected countries and the specific features of their systems of industrial relations. In this respect one may speak of a high degree of diversity in regulation.
This result could indicate a rather limited contribution of these two forms of regulation towards the development of a kind of European system of industrial relations. Nevertheless: at the end of the article it is argued that the so-called open-ended character of both forms of regulation certainly doesn’t preclude the coming of a European system of industrial relations in the future. It is for instance notable that the Directive on European Works Councils has also furthered some light convergent developments as far as the actual agreements of works councils are concerned.

* Prof. dr. Willem de Nijs is verbonden aan de Faculteit Managementwetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen. Dr. Ad Nagelkerke is verbonden aan de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van de Universiteit van Tilburg. Dr. Wil Martens is verbonden aan de Faculteit Managementwetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen. Zij danken twee anonieme referenten voor hun opmerkingen en suggesties.